

створення атомної зброї. Після скидання американцями атомної бомби на Хіросіму радянські вчені розуміли, що це можна зробити і з Радянським Союзом. «Лабораторія № 2» отримує від керівництва країни різке збільшення фінансування і великий приплив кваліфікованих кадрів. Відповідальним за такий важливий проект призначається Л. П. Берія. Величезна праця радянських вчених дала свої плоди [1].

Атомна бомба в СРСР вперше була випробувана на полігоні в Семипалатинську (Казахстан). 29 серпня 1949 року ядерний пристрій потужністю 22 кілотонни струсив казахську землю. Жителів цієї території було евакуйовано, але не на достатню відстань. Селяни забирали все що могли. Також багатьох цікавить: чому саме ця територія? Відповідь проста, адже цей регіон найбільше схожий до ландшафту Європи, де мали застосовуватися прориви захисних ліній противника.

За описом очевидців, коли 30 серпня відбулася поїздка на місце вибуху, дослідне поле являло собою страшну картину. Шосейний і залізничний мости були відкинуті на відстань 20–30 м і покручені. Машини та вагони розкидані на відстані 50–80 м від місця, де вони перебували, повністю зруйнованими були житлові будинки. Танки, використані для перевірки сили удару, лежали зі збитими вежами на боку, а гармати стали купою понівеченого металу. Також згоріло 10 автомашин «Перемога», спеціально привезених сюди для переймання досвіду [2].

Нобелівський лауреат, фізик Отто Ханц, сказав: «Це гарні новини. Якщо Росія буде мати атомну зброю, тоді не буде війни». Саме ця атомна бомба в СРСР, зашифрована як виріб № 501, або РДС-1, ліквідувала монополію США на ядерну зброю.

Всього в Радянському Союзі було проведено 124 ядерні вибухи. Характерним є те, що всі вони були здійснені на благо народного господарства. Лише три з них були аваріями, які спричинили витік радіоактивних елементів [1].

Атомна енергія має надпотужну силу, більшість досліджень спрямовано на створення зброї масового ураження. Проте можна використовувати атомну енергію і в корисних цілях. Програми по застосуванню мирного атома реалізовувалися лише в двох країнах – США та Радянському Союзі. Мирна атомна енергетика знає і приклад глобальної катастрофи, коли 26 квітня 1986 року на четвертому енергоблоці Чорнобильської АЕС стався вибух реактора.

Список використаних джерел:

1. Проць С. Советский физик Игорь Курчатов: биография, интересные факты, фото [Електронний ресурс] / Сергей Проць. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://fb.ru/article/251696/sovetskiy-fizik-igor-kurchatov-biografiya-interesnyie-faktyi-foto>.
2. Яковлев В. Кто настоящий «отец» атомной бомбы? [Електронний ресурс] / Валерий Яковлев. – 2008. – Режим доступу до ресурсу: <https://shkolazhizni.ru/culture/articles/15795/>.

Павло Радченко

Науковий керівник: ст. викл. Дзюбенко І. А.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Щороку вимоги до комунікативної компетенції випускників вищих навчальних закладів підвищуються [4]. Разом із ними змінюються й вимоги та методи навчання. Методи механічного повторювання замінюються на більш прогресивні комунікативні методи [2]. І все частіше методика звертається до навчання в умовах, схожих до ситуацій реального спілкування.

В цій роботі ми розглянемо проблеми та шляхи їх вирішення при формуванні комунікативної компетенції у студентів вищих навчальних закладів. До проблеми формування комунікативної компетенції зверталосся багато вчених: Г. І. Бородіна, А. Н. Леонтьєв, О. Я. Коваленко, Ю. І. Пассов, С. Ю. Ніколаєва та інші.

Ю. І. Пассов виділяє такі закономірності мовленнєвого спілкування [5, с. 13]:

- мовленнєве спілкування є діяльнісним;
- комунікація має предметність, яка має певні обмеження (заняття, тема, подія тощо);
- ситуація спілкування моделюється у відповідності з ймовірними стосунками в колективі;
- мовленнєві засоби використовуються у відповідності до особливостей процесу спілкування в різних комунікативних ситуаціях.

У зв'язку із цим ним висуваються й основні принципи мовленнєвого спілкування [5, 14]:

- особистісний підхід, орієнтований на потреби та інтереси студентів;
- практичне використання іноземної мови;
- функціональність, що зумовлює відбір лише найсуттєвішого та найнеобхіднішого для студентів матеріалу;
- ситуативність, що зумовлена різними стосунками між різними співрозмовниками;
- новизна, яка виражена у постійній зміні ситуацій, тем тощо.

Оскільки комунікативний підхід є наближеним до реальності, учні мотивуються до вивчення іноземної мови як загалом, так і для професійного використання (незалежно від майбутньої професії). Крім того, виконання завдань в певних мовленнєвих ситуаціях стимулює розвиток творчих здібностей, при чому не тільки в студентів, а й у викладачів, оскільки сам викладач теж стає активним учасником міжособистісної іншомовної комунікації. [1]

В процесі вивчення іноземної мови комунікативним методом,

студенти набувають комунікативної компетенції, що характеризується вмінням спілкуватися іноземною мовою в різних комунікативних ситуаціях та використовувати мовні штампи відповідно до контексту. Існує чотири види мовленнєвої компетенції – читання, письмо, аудіювання та говоріння [3, с. 35]. Готуючи завдання на заняття, викладач повинен спрямовувати студентську діяльність розвиток кожного виду компетенцій. Для цього, безумовно, необхідно використовувати автентичний матеріал, оскільки адаптований матеріал має значно меншу навчальну та розвивальну цінність на етапі навчання в вищому навчальному закладі.

При пошуку автентичних матеріалів для використання на занятті, викладачеві варто звернути увагу як на наукові, так і на художні тексти. Також варто надати особливої уваги відеоматеріалам, оскільки вони спрямовані на створення не лише звукових, а й візуальних образів, що сприяє міцнішому засвоєнню мовного матеріалу. Необхідно також зазначити, що на базі одного й того ж матеріалу можна вигадати чималу кількість завдань, що дає необмежені можливості для викладача попрацювати творчо.

Важливим критерієм при підборі матеріалу є корисність його для студентів. Звісно ж, працюючи зі студентами економічного факультету, можна було б розглядати нюанси фізики (виключно для загального розвитку), проте було б набагато доцільніше залишити тексти з фізики для фізико-математичного факультету, а для студентів економічного факультету дібрати матеріали, що більше стосуються їх спеціалізації. Також за добору матеріалу варто не забувати про важливість патріотичного виховання і давати тексти, спрямовані на розширення знань студентів про рідний край. Разом з тим, потрібно розуміти, що іноземна мова на те й іноземна, бо використовується в інших країнах. Ігноруючи матеріали, спрямовані на пізнання країн, для яких дана іноземна мова є рідною, викладач втрачає можливість допомогти студентам краще розуміти причини тих чи інших мовних феноменів, що, в свою чергу, значно вповільнює темп навчання загалом.

Виходячи зі сказаного, важливо зазначити, що комунікативна компетенція випускників є прямим результатом роботи викладачів разом зі своїми студентами. Добре сформована іншомовна комунікативна компетенція гарантуватиме випускникам значну перевагу на ринку праці, порівняно із тими, в кого вона не сформована. Крім того, знання та розуміння іноземної мови відкриває доступ до іншомовних джерел знань, що розширює можливості до саморозвитку як особистісного, так і професійного.

Список використаних джерел:

1. Бородіна Г. І. Комунікативно-орієнтоване навчання іноземної мови у немовному ВНЗ // Іноземні мови. – 2005. – № 2. – С. 28–30.
2. Коваленко О. Я. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформації іншомовної освіти // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2003. – № 2. – С. 20–24.